

Kirjaston trendejä antiikin maisemissa – QQML2011 Ateenassa

Christina Flemming & Katri Rintamäki

Ateenassa toukokuussa pidetty QQML 2011 – 3rd Qualitative and Quantitative Methods in Libraries International Conference kokosi yhteen yli 200 kirjasto- ja tietopalveluammattilaisia 55 maasta. Laadulliset ja määrälliset menetelmät konkretisoituivat konferenssin ohjelmassa monipuolisiksi esityksiksi kirjastojen laatutyöstä ja arvioinnista ihmisten johtamiseen sekä opetusteknologioiden ja informaatiolukutaidon kysymyksiin.

Kansainvälisten kirjastokonferenssien uusimpia tulokkaita on vuosina 2009–2010 Haniassa, Kreetalla järjestetty QQML-konferenssi. Kolmas QQML-konferenssi järjestettiin edelleen Kreikassa, mutta tällä kertaa Kreikan pääkaupungissa Ateenassa 24.–27.5.2011. Neljäs QQML-konferenssi järjestetään ensi vuonna Limerickissä, Irlannissa.

Konferenssiohjelma sisälsi asiantuntijaluentoja, tapausesittelyjä, työpajoja ja paneelikeskusteluja. Ohjelman ytimenä olivat kaikille yhteiset pääpuhujaluennot sekä yhtäaikaiset vaihtoehdot rinnakkaisistunnot, jotka muodostuivat ennen kaikkea konferenssiosallistujien omien kirjastojen tai eri aiheisiin liittyvien tutkimusprojektien tapausesittelyistä.

Suurimpana ryhmänä näyttäytyivät yliopistokirjastot. Suomi oli hyvin edustettuna Markku Laitisen, Antti-Pekka Seppäsen, Jarmo Saartin, Christina Flemmingin, Riitta Autereen ja Mikael Vakkarin sekä Helsingin yliopiston CRADLE-tutkimusryhmää edustavien Heli Kaatrakosken och Juhana Rantavuoren alustusten kautta.

Arvioinnin uudet työvälineet

Kirjaston hallinnolliset ja henkilöstöjohtamisen kysymykset ovat hyvin yleismaailmallisia, ja amerikkalaisten ja kanadalaisten yliopistokirjastojen esittämät eri esimerkit StatsQualin eri sovelluksista olivat mielenkiintoisia. Paul Hangesin esittämä ClimateQUAL vaikuttaa hyvältä työkalulta

kerätä tietoa moniulotteisesta työviihtyvyydestä.

Stephen Town Yorkin yliopistosta ja Martha Kyrillidou ARL:stä esittelivät ARL:n ja SCONULin skenaarioita siitä, miltä yliopistomaailma ja siten kirjasto näyttävät vuosina 2030/2050. Aiheesta voi lukea lisää blogista libraryassessment.info. Mieleen jäi myös Tennesseeen yliopiston Carol Tenopirin kiinnostava alustus kirjaston tuloksen ja arvon mittaamisesta.

Muita keskeisiä käsitteitä esityksissä olivat mm. LibQual, fokusryhmien merkitys palvelujen kehittämisessä, ”esimerkkihenkilö” käyttäjänäkökulman saamiseksi www-sivujen kehittämistyöhön, YouTubeEDU ja bibliometriikka palvelumuotona.

Elinikäinen oppiminen ja kansalaisvalmiudet

Thessalonikin yliopiston Mersini Moreleli-Ca-

courisi puolestaan loi EMPATIC-hankkeen <http://www.empat-ic.eu/> työpajan alustukseen kiehtovan katsauksen elinikäisen oppimisen ja informaatiolukutaidon käsitteiden kehityshistoriaan ja kuvan informaatiolukutaidosta elinikäisen oppimisen ytimenä.

Samaa teemaa käsitteli innostavasti Southern Mississippin yliopiston Teresa Welsh alustukseen informaatiolukutaidosta digitaalisella aikakaudella, jossa hän pohti innovatiivisten informaatiolukutaidon opetusmenetelmien kysymyksiä ja lukutaidon monia eri tyyppisiä.

Welsh kuvasi informaatiolukutaidon yhteiskäsitteeksi kulttuuriselle, kirjastolliselle, eettiselle, verkko-, informaatioteknologiselle, media-, visuaaliselle, hallinnolliselle ja taloudelliselle lukutaidolle. Welshin laajan määritelmän sisältö muistuttaa modernia versiota yleisistä kansalaisvalmiuksista ja yleissivistyksestä.

Kansalaispalveluja kirjastoautolla

Verian yleisen kirjaston johtaja Ionnis Trohopoulos kertoi alustuksessaan ”Verian kirjaston tarina, luovuus ja innovaatio: lisäarvopalvelujen tarjoaminen kansalaisille”, miten Pohjois-Kreikassa sijaitseva 55 000 asukkaan Verian kunnan yleinen kirjasto pyrkii palveluillaan vahvistamaan kansalaisosallistumista ja -yhteiskuntaa. Kreikassa harvinainen kirjastoauto tuo kirjastopalvelut 130 000 Verian ja sen lähiseudun asukkaan luo.

Teknologiakuukausi-kampanjoilla edistetään Internetin käyttöä ja annetaan tietokoneen käyttökoulutusta varsinkin lapsille ja nuorille. Kesän lukuohjelmissa on järjestetty tähän mennessä 60 seminaaria luovuudesta ja lukemisesta. Elämyksellisillä lastenkirjastotapahtumilla edistetään lasten yhteistoimintaa ja sosiaalisia taitoja periaatteina uteliaisuus, yllätys ja innostus.

Seuraavaksi on suunnitteilla nuorille aikuisille suunnatut digitaalisten projektien tekemiseen

tarkoitettu medialaboratorio ja teatteri-, musiikki- ja tanssiesityksille näyttämön tarjoava tapahtuma-areena. Inspiraatiota kehitystyöhön on saatu mm. opintomatkoilla hollantilaisiin ja tanskalaisiin kirjastoihin. Ulkopuolista rahoitusta on saatu menestyksekkäästi eri tahoilta ja monien EU-hankkeiden kautta Verian kunnankirjasto on mukana kansainvälisessä yhteistyöverkostossa.

Monipuolinen ja aidosti kansainvälinen konferenssi

Nuoruudestaan huolimatta QQML-konferenssi oli todellakin kansainvälinen ja monipuolinen. Osallistujia oli paitsi kattavasti Euroopan eri maista, myös laajasti Aasiasta, Afrikasta sekä Etelä- ja Pohjois-Amerikasta. Osallistujat ja taupesittelyt edustivat niin yleisiä ja tieteellisiä kirjastoja, arkistoja ja kulttuurihallintoa kuin kirjastoalan tutkimusta ja koulutustakin.

Saimme myös iloksemme huomata, että kirjastokieli ylittää kulttuurirajat ja kirjastokysymykset

ovat hyvinkin samanlaisia eri puolilla maailmaa. Ugandan yliopiston kirjastot pohtivat samanlaisia tietokantojen käytön lisäämisen, informaatiolukutaidon ja sairaanhoitajien ongelmaperusteiden opetuksen tukemisen kysymyksiä kuin mekin suomalaisissa korkeakoulukirjastoissa.

Antiikin Kreikan historiaan sekä kreikkalaiseen kulttuuriin ja vieraanvaraisuuteen pääsimme tutustumaan konferenssin sosiaalisessa ohjelmassa, johon sisältyivät opastettu kierros Akropolis-museossa, tervetuliaistilaisuus, läksiäisillallinen kreikkalaisen ruoan, musiikin ja tanssin merkeissä ja varsinaisten konferenssipäivien jälkeen koko päivän retki Delfin arkeologisten kaivausten paikolle, jonne ajoimme päättähuimaavien ja silmiähiivevien kauniiden vuoristomaisemien halki.

Lisätietoa

QQML2011, 3rd International Conference on Qualitative and Quantitative Methods in Libraries <http://www.isast.org/qqml2011.html>